

Nro. 45.

A' FELS. R. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELME' OL.

*Kelt Bétsben, Pénteken Juniusnak 4-ik napján
1802-ik esztendőben.*

B é t s.

Marquis Chasteller Cs. Kir. Feld-Marsal Laj-
tinantot, a' ki a' múlt Frantzia háborúban ma-
gát sok hadi történetekben meg különböztette, 's
gyakran hathatós eszköze vólt az ellenségén vett
győzedelemnek, nemes érdemeinek néminémüké-
pen leendő meg jutalmaztatására, a' Tirolisi Va-
dász Regimentnek tulajdonosává tenni méltóz-
tatott Fels. Urunk, olly meg határozással, hogy
azon vitéz sereg előbbi nevezetét, tudnillik ezt:
Tirolisi Vadász sereg, ennekutánna is meg tartsa.

A' Fels. Nápolyi Királyné, Fels. uralkodó
Asszonyunknak édes anyja, *Mária Karolina Au-
striai ró hertzeg Asszony*, azokat az ide való derék

Y Y

Orvos Doctorokat és Seborvosokat, a' kik az Ő Kir. Felsőge betses életét, utolsó veszedelmes nyavalyájától meg szabadítottak, Királyi módon jutalmaztatta meg. *B. Störk, B. Quarin, és Stift* Cs. Kir. udvari Orvos Doctoroknak, nem különben Cs. K. udvari Seborvos *Neunak, és Zeller* Chirurgiæ Doctoroknak, egyen egyen, igen szép brilliantokkal, 's Ő Kir. Felsőge révél ekeskedő arany pixiseket ajándékozott; e' mellett a' két utólsobb feleségeiknek, brilliános arany nyakfzoritót, és ezüftből készült Kaffé edényeket küldött. — Az Orvos Doctor *Stift*, és udvari Seborvos uraknak ajándékozott arany pixisekbe, hat hat ezer forint vólt arany pénzben bézárva.

Régtől fogva nem történt Bécs városában anynyi maga ölés, mint ez idén. Most harczadnap alatt egy férfi és három asszony szemé y vetettek magok, magok életeknek véget. Egy Kovácsné a' múlt kedden, maga magának a' gegéjét megmettette, a' következett napon, egy szakáts leány magát fel akasztotta, tegnap reggen öt óra után egy vendégfogadósné, a' belső város és Leopoldstadt közt folyó Duna vizébe ugrott 's be éhült. A' férfi a' tömlőtzi életet meg unván, maga életének meg rövidítésével vetett annak véget. Egy szegény asszonynak lemmi szállása, és élelmére valója nem lévén, két kisded gyermekét, a' mezőre ki vitte, 's magának a' gegéjét el vágta. — Ezekkel együtt 49 re vagy 50 re mezyen azoknak a' számok, a' kik az idén magokat itten megölték.

A' sok maga öléseken kívül, tegnap 10 és 11 óra közt dél előtt, igen nagy szerentsétlenség történt itten. Tudniilik *Wehring* mellett, az úgy nevezett *Török sánzon* lévő puskaportartó torony mellett lévő épület, a' melyben a' *Magazinarius* lakott, az ahoz ragasztott Strázsa házzal egyetemben, a' levegő égbe vetetett, —

Melly nagy szerentsétlenségnek a' Magazinarius maga vólt az oka, a' ki két mázsa puskaport rejtett el a' maga szóbájában, a' mellybül rakétákat, 's egyebeket készíteni, és azokat maga hasznára pénzen el adni szokott. — Magát a' Magazinariust, ezer darabra is tépte a' meggyullott puskaapor; a' strázsa házban vólt *Kerpen-Regementéből* való katonaság közzül pedig hét ember vesztette el az életét, öt ember kemény, három pedig gyenge sebeket kaptak. A' Magazinariusnak felesége, és öt gyermekei, a' kik abban a' pillanatban a' konyhában vóltak, épségben megmaradtak. Ezen nagy szerentsétlenség közt leg nagyobb szerentse vólt az, hogy a' szél nem a' város, hanem a' mező felé fújt, másként a' puskaapor tartó torony is meggyullott, és szörnyű verze delmet okozhatott volna. *Károly* fő herczeg az itt lévő Generálisokkal együtt azon történt szerentsétlenségnek nézésére ki mentek.

Német Ország.

A' Fels. Orosz Császár, *I. Sándor*, kedves élete párja, az özvegy Császárné, és *Constantin N.* Herczeg társaságokban, e' folyó hólnapnak 15zik napjára, *Mémelbe*, Prussziának nevezetes városába váratoak; a' hol a' Fels. Prussziai Király és a' Brunsvigiai uralkodó herczeg is meg fognak jelenni. Ez a' költönös atyafiságos látogatás sokféle gondolatokra szolgáltatott az Európai Politicóknak alkalmatosságot. Sokan úgy gondolkoznak, hogy Lengyel Ország' jövődöbéli sorsa; mások, hogy a' Német Ország' *Compensatio*; ismét mások, hogy Európa moltani tsendességének fenn tartása iognának azon atyafiságos egybe gyűllésnek tárgyai lenni.

A' Prussziai koronához tartozó Szileziából 25 meg jobbithatatlan rossz ember küldetett Sziberiába. A' Berliini Kir. udvar, olly egyezésre lé-

petta a' Pétersburgi Császári udvarral, hogy az illy rosz embereknek Sziberiába leendő küldetésekért, fejenként 80 tallért fog fizetni.

6. A' Párisban lévő Pruffzai Kir. követ, Marquis *Luchesi* azon rangal Londonba, az itt lévő *B. Jacobi* pedig Párisba küldetnek. — Páris és Berlin közt, szüntelen jönnek mennek a' kurirók, mellynek a' Német Országi Sæcularizatio és Compensatio tételnek okául. — Azt írják, hogy az a' Commissio, a' melly Párisban ezen két nevezetes tárgynak el intézésére, és regulatiójára ki neveztetett vala, már végbe vitte a' reá bízott dolgot. — Pruffzus minifter *Hardenberg* Berlinből *Anspach*ba váratik, a' ki tudniillik Előül fog e' dologban lenni. — A' Párisban lévő Pruffzai Kir. követségnek Titoknokja, Kir. udvari Tanácsos *Lombard*, mostanában Berlinbe vissza mevéen azt beszéltette, hogy a' Párisi Kormányfész. és a' Berlini Királyi 's Petersburgi Császári udvarok a' Sæcularizatio és Compensatio dolgában, egészlen meg egyeztek már egymás közt, és mihelyt a' Bécsi Csász. Királyi udvar is jova hagygya azt, azonnal végre hajtatik az a' munka. — Néhány Német Országi herczeg Püspökök, tartván birtokaiknak el vesztésektől, a' Sz. Pápát kérték meg a' közbenjáróságra. A' Regenspurgi Püspök herczeg is nagyon tart attól, hogy azon Compensatio alkalmatosságával, ő is meg fosztatik a' *Freysingeni* püspökség, és *Berchtolsgadeni* Prépoissag birásától.

A' Frantzia Országból négy ezredével onnekelötte ki költözött, és sok ide 's tova való vándorlása után, a' Westfáliai Kerületben, nevezetessen a' Páderborni Püspökségben le telepedett igen sanyarú életü Latreppi Szerzetes Rendnek *Abbas*a *Augustin Jansenism*ussal, az alatta lévő szerzetes férfiak pedig avval vádoltattak, hogy ők, az ő nevelésekre bízott gyermekekkel rendkívül kegyetlenül bánnyanak. Minekutánna,

mind a' nevezett Apatúr, mind az alatta való szerzetesek az ellenek tett vádaknak igazágtalanlágát meg táfolhatatlan okokkal meg mutatták volna, ártatlanlágok a' közönléges levelek által is ki hirdetteit.

Mostanában egy illy tzimü könyv adatott ki *Re. enspurghan: Ueber Verwendung einiger Kloster-güter zu Bildungs- und Wohlthaetigkeits Anstalten*, az az, *Néhány Szerzetes Rendek birtokainak a' nevelésre, és Jótételre való fordításának intézetjeiről*. Ezen munkának szerzője meg mutatja azt, hogy Baviariának a' Neuburgi herczegséggel egyetemben, egy millió és 252000 lélekre megyen a' népessége, a' kik közt 3028 világi papok, 3281 szerzetes személyek, 1238 apatzák, és így mind öszve, 7544 egyházi személyek találhatnak, a' kiknek táplálásokra, ha csak 400 forint számláltatik is egy személyére még is három millió forint kívánatuk elzandóként. Az író tehát azt javasollja, hogy ezen summának egy része fontos végekre, az ifjúság nevelésére, és a' szükölködő szegényeknek tápláltatásokra fordítódjék, a' mellé végeknék ezküzlésére fontos okokkal kívánja az Uralkodó fejedelmet ferkengetni.

Ezen munkátskának meg táfolására illy tzim alatt: *Die Klöster waren nie so nothwendig, als heut zu Tage*, tudniillik, *Soha sem voltak a' Klástromok olly szükségesek, mint most*, egy más könyv adatódott ki. Az író azt igyekszik ebben meg mutatni, hogy a' szerzetes Rendek igen fontos végekre rendeltettek; hogy azoknak jószágáikat, 's jövedelmeiket hasznosabb végre fordítani nem lehetne — hogy a' Klástromok fundalóinak szent és nemes feltételeket szorosan bókell tellyeszeni — hogy a' klástromoknak jószágáik, nem olly közönséges birtokok, a' mellyekkel szabadon bánai lehetne — hogy a' Klástromok valóságos tulajdonosai nem pedig csak tsupa sáfarjai légyenek a' magok birtokaiknak, mivel hogy a'

fundationális leveleknek bizonyosságok szerént, azoknak, valófágos tulajdonossággal hagyták a' fundálok — hogy soha sem vóltak a' kláttromok olly szükfágesek, mint a' jelenvaló idöben, a' mellyben, e' világ izemfényvesztö gyönyörüségeinek veszedelmes következéseitöl bátran meg lehet maradni.

Helvétziai Respublika.

Az a' kár, mellyet a' Waatlandi pártos parasztok a' leveles táraoknak öszve égetések által okoztak, vissza szerezhethetlen, mellyekben nemcsak számtalan adósságokról szólló, hanem sok tanufág levelek is porrá égtek. A' Bernaiak, mihelyt a' parasztoknak ezen szörnyü kegyetlenségeket meg hallották, leg ottan, minden fontos leveleiket a' Tanátsház alatt lévö böltökbe hordták, kettös ajókkal bé zártak, 's azokat fegyveres polgárokkal őriztették. — Most már, a' mint Lautannából iratik, a' Helvétziában lévö Frantzia hadi seregek, egészen le tsendesítették a' pártos parasztokat, a' melly munkájoknak meg jutalmaztatására 600000 livert kíván a' Frantzia Generalis.

Bernából Majus 19-ik napján. Az Unterwaldi Cantongba bé marsirozott Frantziáknak csak a' tsupa hírektöl is úgy meg rettentek a' pártos parasztok, hogy még csak mutatni sem bátorzkodnak magokat. — Tegnap az ellenek küldött Commissarius polgár Kuhn a' Lemanni Cantongból ide visszajött. Az onnan hozott hírek sokkal szomorúabbak, mint sem gondoltuk vélna. — Az insurgen-paraiztók fel tett tzellyok a' vala, hogy a' birtokoknak egyenlőségét Helvétziában fel állítsák, következésképen azt akarták eszközleni, hogy azok is, a' kik sem nem szántottak, sem nem vetettek, egyenlő részt vehessenek az aratásban. — Ezek a' izéllyel szóratott; és honnyak-

ba vissza tért pártos emberek, még ott is sok törvénytelenéseket vittek végbe.

Spanyol Ország.

A' Máltai vitézi Rendről illetően tudósított olvasunk a' 30-ik Aprilist Madriddi közönséges levelekben: „Ittan, úgy mond, egy Királyi parantsolat adatott ki, melly szerént Ő leg Katholikább Felsőge, a' maga birodalmaiban lévő Máltai Rendnek csehjeit és ofztályait a' Spanyol Koronával ö'zve kaptsoilya, magát azoknak Fő mesterének teszi. A' Királyi parantsolatban még az is elő fordul, hogy Ő Felsőge, a' Baváriai Vál. Fejedelem példáját követni kívánván, azon vitézi Rendnek maga birodalmaiban való jóvendelmeit maga gondviselése alá vette, és hogy az a' nagy summa pénz, a' melly mind eddig más Országba küldetődött, azon Rend fundatiojához illeendőképen, a' katonaság, ispotályok, és bétég házak hasznára fog ezután fordittatni. — A' mi pedig ezen Rendnek egyházi és vallásbeli alkotmányát illeti, azt egészen az Anyaszentegyházra és a' Sz. Pápára bizza, a' ki Ő Felsőge világi rendeléseit különben is helybe hagyja.

Eddig, közönségesen 11 vagy 12 millió lélekre tétetődött Spanyol Ország népessége; de minekutánna Spanyol minifter Gróf Aranda, a' népet, a' múlt esztendőben meg számláltattavólna, 9 millió, és 300000 főből állónak találta: az, a' kik közt 158000 világi papi, és szerzetbeli személyek vagynak. — Vólt olyan idő ennekelőtte, a' mellyben Spanyol Országnek 20 milliora is reá ment a' népessége; de minekutánna *Ferdinandus Catholicus* Király, az úgy nevezett *Spanyol Inquisitiót*, a' 16 ik század kezdetében birodalmaiban fel állította, és mind a' Maurusot, mind a' Zsidókat kiúzta vólna, azóta Spanyol Országnek népessége nagyon meg fogyott,

Frantzia Respublika:

Azoknak a' hadi embereknek szembé ötlőkép-
pen leendő meg jutalmaztatások végett, a' kik az
utólsó háborúban a' Frantzia Respublika eránt
magokat érdemesekké tettek, és tenni fogják en-
nekutánna is, egy különös Érdem Rend állita-
tott fel az első Conzul javaslásából. Az erről
hozott törvény két részből áll, a' mellyek tud-
niillik ennek az Érdem Rendnek felállítását, és
Organizatióját magokban foglalják, úgymint

Első Rész.

*Ezen Érdem Rendnek Felállításáról és Organiza-
tiójáról.*

1. *Tzikkely.* A' Frantzia Constitutio 87-dik
tzikkelyének tellesztésére nézve, s' melly tud-
niillik, a' katonai virtusoknak meg jutalmazta-
tását tárgyazza, és a' polgári virtusoknak meg
jutalmaztatására is, egy *Betsüllet - Legio* állitas-
sék fel. — 2 *Tz.* Ez a' Legio, egy fő Kormányo-
zó Tanátsból, és 15 Osztályból állyon, 's mende-
nik Osztálynak tulajdon fő helye légyen. — 3
Tz. Mindenik Osztálynak olly fekvő nemzeti jó-
szágok adattassanak, a' mellyeknek jövedelmek
200000 liverre mennyen elztendőként. — 4 *Tz.*
A' fő Kormányozó Tanács 7 fő tisztből állyon,
úgymint, a' három Fr. Conzurból, és 4 más tagok-
ból a' kikek egyike a' Senatus Conservatorok
közzül azon Senatus által; a' második a' törvény
hozó Tanács tagjai közzül, a' törvényhozó Ta-
nács által; a' harmadik a' Tribunatus tagjai köz-
zül a' Tribunatus által; végtére a' negyedik a'
Status Tanácsok közzül a' Status Tanács által
választatódjanak. ~~A' fő Kormány Tanácsnak a'
tagjainak választatódjanak.~~ A' fő Kormány Tanácsnak
tagjai, holtok napjáiglan Nagy Tisztitullal élly-
lyenek, ha szinte, az új választás által azzá nem

tétetődnének is. — 5 Tz. Az első Conzul tellyes jussal való Előüldjé lévén ezen nagy Kormányozó Tanácsnak. — 6 Tz. Minden Ofztály 7 nagy tisztből, 20 Commendansból, 30 fel tiztből és 350 legionariusból álljon. A' legiónnak tagjai hálókiban abban maradjanak — 7 Tz. Minden Nagy tisztnek 5000. minden Commendánsnak 2000. minden fel tiztnek 1000, 's minden Legionariusnak számára 250 liver rendelhetik elbándónként. Ezt a' fizetést pedig mindenik az Ofztály számára rendeljőzagozból fogja venni. — 8 Tz. Minden ezen legióba fel vétetendő személy betsüületére esküdjön meg, hogy ő a' Respublika szolgálatajára, ennek határainak fenn tartására, a' Kormányféléknek törvényeinek. és birtokainak védelmezésére ajánlja magát, hogy ő minden eszközzel a' mellyekre őtet az igasság, a' józan okosság, és a' törvények bírják, élni fog, hogy azoknak, a' kik valaha a' feudális alkotmányt viláza állítani igyekeznek, ellent áll, végtére, hogy a' Szabadságnak és egyenlőségnek fenn tartására, minden tehetségét reá fordítja. — 9 Tz. Minden Ofztálynak fő helyén hospitiumok és lakó hajlékok fognak fel állítatni, hogy azokba azok tagjai, a' kik koros idejek, erőtlenségek, avagy vett sebeik miatt a' Statusnak többé nem szolgálhatnak, avagy azok a' hadi személyek, a' kik a' szabadságért viselt háborúban kapott sebeik miatt, szegény állapotra jutottak, fel vétetődjenek.

Második Rész.

Azon Érdem Rend Organizatiójának folytatásáról.

1. Tz. Minden hadi személyek, a' kik betsüület fegyvert nyertek, tagjai lesznek ennek a' Legiónnak azok, a' kik a' szabadságért viselt háborúban a' Statusnak fontos szolgálatot tettek, annak tagjaivá tétetődhetnek; hasonlóképen azok

a' polgárok is a' kik tudományaikkal, talentomaikkal, 's virtusaikkal, a' Respublika Constitutiójának fenn tartására és védelmezésére valamit tettek, avagy a' kik az igallágnak és a' közönséges hivatalnak szeretetet és tekintetet szerettek. — 2 Tz. A' legiónak tagjait a' Nagy Kormány Tanács nevezi ki. — 3 Tz. Azon 10 békeességes elzrendőknek folyása alatt, a' mellyek ezen legiónak fenn állítását követhetik, az üres helyek, vagy nyilások, a' tizedik - 's azután az ötödik résznek concurrentiajáig üresen hagyatnak. Es ezen az üres helyek, a' következendő első háborúnak végzödésekör adatnak másoknak. — 4. Tz. A' háború idején, az üres helyeknek bé töltések a' háborúnak végzödése után fog meg esni. — 5 Tz. Minden meg különböztetö tselekedetek just tarthatnak azon idő alatt, ezen legiónak akármelley gráditsára. — 6. Tz. Békeességes időben 25 elzrendőig kell annak katonáskodni, a' ki tagja s' vón ezen legiónak lenni. — Az utolsó háborúnak minden Campaniája négy elzrendőbe vétetödik bé. — 7. Tz. Minden törvényes departementumban, diplomaticában, kormányozásban, törvényfolytatásban, és tudományokban tett szolgálatok érdemesek ezen legióba való vétetésre, ha a' személy, a' ki azon érdemet kereste, lakhelyének nemzeti gardistai közt szolgált. — 8. Tz. Az első organizatióinak végbe menetele után, senki sem fog ezen legióba bé vétetödni, a' ki 25 elzrendőig való szolgálatya alatt, magát meg nem különböztette. — 9. Tz. Nagyobb gráditsra sem fog abban lépni, ha a' szolgálatnak minden gráditsain keresztül nem ment. — 10 Tz. Ennek az Organizatióinak egyéb része, a' közönléges Kormányzéseknek intézetjei által hártároztatik meg, annak ezen 12-ik elzrendőben Vendemairnak 1-ső napján (September 23-ikán 1803-ban) végbe kell menni, és ezen idő el fo-

lyása után, semmit sem lehetjebben meg változtatni, hanem csak a' törvény által.

Minekutánna ez az intézet a' Tribunatus gyűlésében el olvastatott volna, Status Tanácsos *Roderer* így szólott: „Ez az intézet, ugymond ő, arra való leszen, hogy ez által a' revolutió allandó lábra állitassék; hogy a' polgári és hadi érdemek meg jutalmaztassanak; hogy a' Respublika azok eránt való kötelellégét, a' kik azt fundalták, védelmezték, és meg erőffitették, bé telylyesítse. — Az ő érdemeiknek, és esküvéseknek védelmező árnyéka ala teszi a' mi törvényeinket és vagyonjainkat a' Respublika; egy olly moralis intézet ez, a' melly a' Frantzia szivet hathatóssan lelkesítő ditsőfélegnek ösztönére fog szolgálni. — Egy olly katona intézet ez, a' melly az ifjúságban a' vitézi virtust fel ebreszti, és a' nyugodalmat, 's puhaságot benne el türhetetlené tegye; végezetre, ismét egy olly vetélkedésre való ok, és olly meg jutalmaztatásnak neme ez, a' melly minden eddig valóknál fellyebb való.“

A' Kormányzéseknek ezen érdem sereg eránt való propositiója, Majus 19-ikén a' törvénytévő Tanács gyűlésében is fel olvastatott, és az ez eránt támadt vetélkedések után voksolásra menvén a' dolog, 110 voks ellen 166-sal meg hagyatott. Ennek a' proiectumnak ellenzői, a' szabadságra és egyenlőségre nézve ártalmas dolognak találták azt. Ha, *igy szólnak vala*, ennek a' legiónak különös privilegiumok fognak adatni, vezedelmes és Constitutio ellen való leszen; ellenben hogyha semmi privilegiumai nem lesznek, semmi házna, nem leszen. — Ez által valóságos patriciatus, avagy nemzetséges méltóság állitatódik fel, és különös privilegiumokat, 's örökségeket fog idővel maga után vonni. A' mint védelmezheti, akként el is törülheti valaha a' Kormányzék. Az a' betsüllet, a' melynek nevét, másoknak ki rekelztesével viseli, minden Frantziák

kal köz, és azt az esküveft is, a' mellyel ennek magát le kötelezoi szükség, minden Frantziának le kell tenni. — A' régi szabad Statusokban polgári jutalmakat adtak az érdemes vitézeknek, itt pedig katonai megkülönböztetésekkel akarják a' leg érdemesebb polgárokat meg jutalmaztatni, és úgy meg jutalmaztatni, hogy az a' hadi tiszt, a' ki valamelly redutnak el foglalásában segítségül vólt, a' ha hatatlan és tálentommal teljes *Montesquionek* fokkal elébb lenne ebben a' legióban.

A' Sommei Országban (Frantzia Országának Picardia nevezetű tartományában) egy házas Cathol. Pap, nem régiben az Ammiensi templomban, maga házasságát vissza vonta, 's azt átokra méltónak iulte. Status Tanátsos *Portalisnak* értésére adatván e' dolog, illy foglalatú irást küldött azon Országbeli Préfectusnak: A' polgári törvény, *úgy mond*, a' Papok házasságát meg engedi, az egyházi törvény ellenben azt mondja, hogy az a' Papfágnak hivatalbéli kötelességei el meg nem egyez. *Ugy de* az egyházi törvény ellen való hiba egyedül a' belfő itilészek eleibe tartozik, és nem olyan, a' mellynek színe alatt a' policia jó rendtartást meg háborítani kellene. — Egyszermiad az Ammiensi papokat is meg fődette, 's avval végzette hozzájok küldött irását, hogy az illetén lépesek által büntetett, és hivatalyoktól való meg fosztatást vonnak magokra.

Vaublanc, azon deputaciónak szószollója, mellyet a' Törvényhozó Tanács, Majus 14 ik napján az első Conzulhoz küldött, sok szép kifejezésekkel örvendett azon Gyűbekezeti képében, a' közönléges dolgoknak jelenvaló iszerentsés folyásoka. Erre az első Conzul így felelt: „Én oly környülmások közt hivattam az első hivatalnak folytatására, a' mellyekben a' Respublika külfő és belső harcok által rongáltatott. — Most pedig minden Frantzia polgárok egyetlen egy fa-

miliában vagynak. — Bátran ki nyilatkoztathatják akarataikat, bizonyosan engedelmeskedni fogok annak. — Én akár mire választattam legyen ki, akár Conzulságra, akár Polgárságra, mindenkor Frantzia Ország ditsőffégeért 's boldogságaért fogok élni és halni. —

Chabot a' Tribunatusból első Conzulhoz küldött deputatiónak szószollója, így szóllott: *Bonaparte* sokkal inkább szereti a' valóságos ditsőséget, mint sem ő, a' nékie adatott hatalommal valaha vissza élne — Ő azt egyedül a' nép boldogságára fogja fordítani — Ő azokat az igaz barátjait, a' kik nékie az igazságot bátran ki mondják, meg tudja, a' hízlekedőktől különböztetni. — Egy szóval, *Bonaparte* mindenkor a' lelliz, a' mi mélt, és ő a' maga emlékezetét minden motsok és ótsárlás nélkül bortsátja a' kéfői maradékokra, — soha sem lehet ő rólla azt mondani, hogy ő egynéhány elztendővel tovább élt, mint kellett volna.

A' Párisi officialis újság leveleknek, az ügy nevezett Monitörnek 21 Majusi darabjában, ilyeneten hiradás adatik a' jelenvaló St. Domingói dolgokról elő: A' Brelli telegrafus, Majus 19-ikén ezt jelenti: „Éppen most érkezett a' *Fidèle* nevezetű fregat St. Domingóból ide, 's azt a' hirt hozta, hogy Admiral *Villaret* onnan el evezett. — A' St. Domingói hírek kedvezők. A' fő hadi szállás Port Republicainban van. — *Touffaint* keményen üldöztetik. — A' Flissingai és Havrei eskaderek fri s trappokkal oda már meg érkeztek. — Kevés betegek vannak az armádiának s. a. t.

A' 19-ik Majusi Párisi tudositások szerént, General *Menott* a' Tribunatusnak tagjává tette a' Megtartó Tanats. Az előtt való nap *Düpný*, *Bruix*, és *Dessoles* Status Tanátsosok, a' törvénytevő Tanáts gyűlésébe bé menvén, azon projectumot, a' melly az Amériikai fekete lakosoknak jövendőbéli sorsokat erányozza, bé adták. Az első, tud-

niillik, polgár *Düpy* illetően foglalatú beszéd. — Mondott ezen alkalmatossággal: „Több elvesztett coloniákat ad az Ammieali békefélig vissza, mint *Martinique, St. Lucia, és Tabago*. S úgyké, hogy azon Coloniákbeli birtokosoknak tisztes batorság adattassék. — Az egyenlő égne- és szabadságnak tsabitásai, még azokra a' távol lévő környekekre is ki terjedtek, a' mellyekben a' pallérozott, és nem pallérozott emberek közt való külömbség, a' levegőnek, a' szin-eknek, szokásoknak, külömb-sége 's kiváltképen pedig az Európaifamiláknak batorságok, az ember politicus és polgári állapójának külömbfégét szükségessé teszi. — *Frantzia* Országban, talán felebaráti szeretetből, azt a' jó meg nem ragott törvényt tették, hogy még a' Coloniákban lakó emberek is egyenlők légyenek, 's az által őket szerentsétienekké tették. — Ezen szomorú állapotnak félbe szakasztása végett, a' Kormányzék nevében, egy olly törvényes planumot terjesztünk eljöttökre, a' mellynek jóvá hagyatása, valamint a' *Frantzia* nemzetre, úgy a' Coloniákra nézve is hasznos leszen. Ennek a' planumnak ebből áll a' rövid summája: A' Coloniákban lakó feketéknek rabszolgaságok azonlábbon hagyatik meg, a' mellyen volt 1789 ik esztendő előtt. — A' Negerekkel való kereskedés és azoknak coloniainkba való bé vitetesek ezután is szabad fog lenni.“

Nagy Britannia.

Parlamentális Dolgok.

Az Alsó Parlamentumnak 7-ik Majusi gyűlésében, *Nichols* Ur azt kívánta, hovy az Exministereknek, nevezetesen *Pitt* Urnak miniszerialis tselekedeteik vizsgáltaffanak meg. „A' *Francia* ellen való háborút, a' mint eleinte mondották, azért kezdették el, hogy A. Belgiumot és Hollandi-

át a' Frantziák körmek között ki szabadithatták. Azután a' volt *Pitth* úrnak a' izéllya, hogy Fr. Országot fel darabolta, és a' prédának egy jó részével Angliát meg gazdagithatta. De hát el érhette e' a' végét? Tellyességgel nem. Nemcsak semmit el nem vesztett Fr. Ország, sőt inkább felette sokat nyert. — *Pitth* úr éhelhalásra akarta a' Frantziákat juttatni, 's végtébe Angliában öltötte ki magát a' nagy drágaság. — Öszerfelett való sok pénzt küldött ki a' fövetséges Hatalmaságoknak, melly miatt a' mi Bankunk, 1797 ik elztondöben pengö pénzel fizetni meg szünt, 's kéntelen volt papiros pénzel fizetni. A' St. Domingói szigetet, a' Frantzia Király nevében könnyen el foglalhatta volna, a' melyre a' lakosok magok is nagy kedvet mutattak; de az ő nevétséges planuma abban állott, hogy azt Anglia Ország nevében foglalallya el — A' Vendei és Hollandiai ki szállásoknak szomorú lön a' következősek — Generál *Bonaparte* egy olly időben, a' mikor egy Frantzia sem volt Olasz Országban, bennünket a' bekelességgel meg kínálta, de *Pitth* ezen ajánlást meg vetelte. — Az Orosz Birodalom *Máltát* kívánta; de ő azt is el háritotta, 's az által néhai I. Pál Császárt ellenséggünké tette, holott sokkal bátorfágosabb lett volna ez a' sziget az Orosz Birodalom mint a' Nápoly Ország kezében. — Végre mitsoda következősei lönnek a' *Pitth* Ur finansialis operatióinak? Az, hogy a' Status adosságát 248 millió font sterlingel meg szaporította, és a' papiros özönével az Országot bé borította. En tehát arra voksolok, hogy köszönyük meg a' királynak, hogy *Pitth* *Wilhelmet* a' kabinetből ki rekesztette.“

Nichols úr beszédjének végződése után Lord *Belgraves* állottfel és *Pitth* miniszternek mentségére, az ő jelenemléteben így szóllott: „Az en barátomat O K. félége a' miniszterlégről nem fosztotta meg, hanem maga, 's önként tette azt le, miképen

küldhetne tehát a' Parlamentum, az ő minifiserfégtől lett meg fosztatásáért, a' Fels. Királynak közfönő levelet. Én részemről, Pittburat hazamóltalmazó Angyalának esmérem és tartom. (E' szóra fel zendült a' Parlamentum 's így kiáltott: *Hallyuk! Hallyuk!*) Tekintsük meg Angliának 1792-ik béli állapotját, és a' jelenvalót. Akkor igen kétséges kimenetelű volt az. Az árulásnak és partütésnek lelke lebegett akkor Anglián, Scotzián, és Irlandián. — Nemcsak a' Fr. seregek, hanem a' Fr. principiumok ellen is kellett minékünk akkor viaskodnunk. — Pitt akkor úgy állott, mint a' közfika az időnek leg nagyobb háborúi közt, ő egész bátorfággal viaskodott azon fenevad, az úgy nevezett függetlenség ellen, minden tengereken diadalmaskodtak flottánk, 's tantorithatatlanok voltak financiánk. — Tisztelem betfűlöm ugyan én a' mostani minifiserket, de nekem úgy tetszik, mintha ők, más kómányozó okosságával menekedtek volna meg a' hajó töréstől s a' t.

Lord Belgrave oratiójának végződése után, *Grey* és *Fox* urak keltek ki *Pitt* Exminifiser ellen, a' melly tsata estéli 4 óratól fogva, más nap reggeli 6 óráig tartott. — Végtére 224 voksal 52 ellen *Nichols* úrnak javaslását meg vetette a' Parlamentum, 's meg határozta, hogy *Pitt* úrnak minifiseriségéért küldessen a' Királynak közfönő levél. — A' Londoni kereskedők pedig már is nagy summa pénzt szedtek magok közt öszve, hogy emlékeztető oszlopot emeljenek *Pitt* Urnak. Ő tehát csak ugyan győzedelmet vett a' maga ellenségein, és napról napra mind inkább nevededik az ő tekintete, 's ritka, ha a' minifiseriumba vissza nem megyen. Ez a' dolog *Julius* hólnapjáig el válik.

Egy fel árkus Tóldalékkal.

D. D. S.